

STANOWISKO**Zrzeszenia Gmin Województwa Lubuskiego**

nr 7/2016 z dnia 16.03.2016 r.

w sprawie: **nowelizacji Ustawy Karty Nauczyciela (projekt z dnia 8 stycznia 2016 r.) i nowelizacji Ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego oraz niektórych innych ustaw (projekt Związku Nauczycielstwa Polskiego, luty 2016 r.)**

Zrzeszenie Gmin Województwa Lubuskiego, działając na podstawie § 6 pkt 1 i 4 w zw. z § 19 ust. 1 pkt 14 Statutu Zrzeszenia Gmin Województwa Lubuskiego, pragnie wyrazić stanowisko w sprawie dwóch projektów z zakresu reformy oświaty: **projektu przygotowanego przez Ministerstwo Edukacji Narodowej dot. nowelizacji Ustawy Karty Nauczyciela (projekt z dnia 8 stycznia 2016 r.) i projektu przygotowanego przez Związek Nauczycielstwa Polskiego (przedłożony w lutym 2016 r.), który dotyczy nowelizacji Ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego oraz niektórych innych ustaw.**

Przedmiotowe projekty wprowadzają uregulowania, które w ocenie Gmin Lubuskich powodują co następuje:

I. W zakresie projektu ministerialnego:

- 1). Budzi wątpliwość propozycja powoływania komisji dyscyplinarnych, które miałyby być finansowane ze środków publicznych. Zgodnie z opinią Rady Legislacyjnej przy Prezesie Rady Ministrów z dnia 19.02.2016 r. (RL-0302-4/16), popieramy opinię, iż brakuje w tej sprawie stosownych rozporządzeń wykonawczych, cyt.: *„W tej sytuacji zmiany, obejmujące wyłącznie ustawę – Karta Nauczyciela nie mogą być wyczerpująco zanalizowane, zwłaszcza pod kątem ich zupełności i spójności z treścią przyszłego rozporządzenia.”*
- 2). Konsekwencje zmian wynikających z planowanej likwidacji tzw. „godzin karcianych”. Problemem jest niejasna interpretacja przepisu: **czy godziny te są nieodpłatne** (wymaga to jednoznacznej odpowiedzi) **w ramach 40-togodzinnego czasu pracy?** W interpretacji Ministerstwa czytamy, iż *„zmiana ta nie wyklucza możliwości prowadzenia zajęć związanych z potrzebami uczniów i rozwijających ich zainteresowania w ramach 40-to godzinnego czasu pracy nauczyciela zatrudnionego w pełnym wymiarze, stosownie do ustaleń podjętych w danej szkole”*. Niezbędny jest jasny zapis, który doprecyzuje wprost, iż przydział tych godzin jest nieodpłatny.

II. W zakresie projektu przygotowanego przez ZNP:

- 1). W obecnej sytuacji i zaproponowanym rozwiązaniu, przyjęty system finansowania nie zabezpiecza należycie całkowitych **kosztów pracy nauczycieli**. Stąd wnioskowanie jedynie o unormowanie pensji nauczycieli, bez uwzględnienia wszystkich dodatków do płac, nie rozwiązuje całościowo problemu finansowania oświaty w gminach.

Podsumowując, Zrzeszenie Gmin Województwa Lubuskiego pragnie wyrazić dezaprobatę dla kolejnych prób reformy oświaty, które nie rozwiązują zasadniczych problemów, wielokrotnie podnoszonych

w stanowiskach strony samorządowej, a które do dnia dzisiejszego nie zostały rozwiązane. **Niniejszym ponawiamy postulaty, które pomimo upływu pięciu lat, nie zmieniły swojego znaczenia i nadal wybrzmiewają w środowisku samorządowym:**

I. Realizacja obowiązków wynikających z zapisów Ustawy z dnia 26 stycznia 1982 roku Karta Nauczyciela :

Należy podkreślić fakt, iż kwestionujemy funkcjonowanie Ustawy szczególnej, która powstała 30 lat temu i pomimo licznie wnoszonych poprawek, nie udało się dostosować jej zapisów do zmian podyktowanych zasadami gospodarki wolnorynkowej. Utrzymując etos zawodu nauczyciela, jego znaczenie w całym procesie edukacyjnym i wychowawczym, należy zweryfikować dotychczasowe zapisy i podejście do przywilejów wybranej grupy zawodowej, wprowadzając współczesne standardy systemów motywacyjnych (przedkładanie efektów pracy, wyników rankingowych placówki, itp.), z równoprawnym głosem samorządu jako dysponenta środków :

1). Art. 9 Ustawy, który zapewnia zbyt szybką drogę awansu zawodowego nauczyciela, (krótkie odstępy czasu w stażu) od stażysty do nauczyciela dyplomowanego, z jednoczesnym dynamicznym wzrostem uposażenia. Przebieg awansu powinien być weryfikowany w określonym systemie kilku lat, co wpłynęłoby znacząco na rozwój kadry, poszukiwanie nowych perspektyw i chęć podnoszenia kwalifikacji.

2). Art. 10 Ustawy gwarantuje nawiązanie stosunku pracy z nauczycielem mianowanym i dyplomowanym na podstawie mianowania. W sytuacji gdy nauczyciel nie wypełnia swoich obowiązków, jego uczniowie nie osiągają wysokich wyników w nauce, rozwiązanie stosunku pracy na tej podstawie jest utrudnione. Warunkowanie wysokiej jakości kształcenia przez sposób zatrudnienia nie spełnia swojej funkcji, dlatego winno zostać zmienione na zatrudnienie na podstawie Kodeksu Pracy.

3). Art. 30a Ustawy w związku z art. 30 ust. 3, obligujący samorządy do wypłaty jednorazowego dodatku uzupełniającego, wyliczanego wg kuriozalnych kryteriów, niepowiązanych w żaden sposób z ilością przeprowadzonych godzin ani efektami nauczania.

4). Zapisy wprowadzające specjalne przywileje socjalne i system quasi motywacyjny:

- art. 49 tworzący i narzucający sztywno wysokość odpisu na fundusz nagród. Sugeruje się uelastycznie przepisu i ustanowienie JST decydującym wysokości odpisu jako wykonawcy zadania i dysponenta środków,

- art. 53 tworzący zakładowy fundusz świadczeń socjalnych zarówno dla nauczycieli czynnych zawodowo oraz będących emerytami i rencistami, którego sposób i obowiązek naliczenia istotnie obciąża budżety JST,

- art. 54 ust. 3 i 5 dot. przyznawania dodatku mieszkaniowego i 10% tzw. dodatku wiejskiego, uzależnionego od statusu rodzinnego nauczyciela i zamieszkania w danej gminie. Należy nadmienić, iż okoliczności wprowadzenia tego dodatku miały na celu zmniejszenie dysproporcji społecznych w kształceniu pomiędzy miastem a wsią, zachęcając młodych i wykwalifikowanych nauczycieli do podejmowania pracy na wsi i tym samym wpływając na podniesienie poziomu nauczania. Obecnie nie jest możliwym podjęcie pracy w szkole, zarówno wiejskiej, jak i miejskiej bez odpowiedniego wyższego wykształcenia. W związku z powyższym, domniemany czynnik motywacyjny w postaci dodatku wiejskiego zdewaluował się, jest bezzasadny i wręcz nieuprawniony.

- art. 54 ust. 1 dot. zapewnienia lokalu mieszkalnego na terenie gminy wiejskiej i miejskiej do 5 tys. mieszkańców (z prawem zachowania lokalu po przejściu na emeryturę oraz dla blisko spokrewnionych członków rodziny).

Znaczącym i niezrozumiałym jest dla nas jako pracodawców fakt, iż wszystkie dodatki socjalne wymienione w art. 53 i 54, nadal funkcjonują w takiej formie, a ze względu na swój socjalny charakter nie są składnikami wynagrodzenia i tym samym nie mogą być wliczane do średniego wynagrodzenia.

5). Weryfikacja i uelastycznienie zapisów mających powiązanie z podnoszeniem kwalifikacji zawodowych:

- art. 70a ust. 1 ustalający sztywno wysokość środków przeznaczonych na realizację doskonalenia zawodowego nauczycieli (1% ogólnego rocznego budżetu na wynagrodzenia osobowe), bez względu na faktyczne zapotrzebowanie i sytuację gminy realizującej zadanie.

6). Weryfikacja przepisów regulujących świadczenia zdrowotne i urlopowe:

- art. 72 przyznający grupie zawodowej i członkom rodziny dodatkowe środki na pomoc zdrowotną, dodatkowo i poza odprowadzaną składką na ubezpieczenie zdrowotne,

- art. 73 przyznający urlop dla poratowania zdrowia, który winien być finansowany ze środków ZUS oraz udzielany na podstawie orzeczenia specjalnej komisji.

Postulowane zmiany dotyczą szerokiego zakresu działań, począwszy od wysokości pensum nauczycielskiego (zmiana na 40-godzinny tydzień pracy z 22 h pensum nauczyciela przedmiotu), „tła” socjalnego dla wykonywanego zawodu, warunków awansu oraz systemu motywacyjnego, których koszty w obecnej sytuacji pochłaniają w całości przyznawane samorządom środki.

Podnosząc powyższe postulaty wyrażamy nadzieję, iż podjęte stanowisko zwróci uwagę strony rządowej, iż problem oświaty wymaga natychmiastowych działań i dogłębnych zmian. Reprezentując środowisko samorządowe, w oparciu o doświadczenia i prowadzone od lat analizy, wyrażamy gotowość aktywnego włączenia się w proces legislacyjny, który pozwoli zreformować polski system szkolnictwa z korzyścią dla naszych mieszkańców, w szczególności dzieci uczęszczających do lokalnych szkół.

PREZES
Zrzeszenia Gmin Województwa Lubuskiego
Wadim Tyszkiewicz

Otrzymują:

1. Pan Andrzej Duda – Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej
2. Pan Marek Kuchciński – Marszałek Sejmu RP
3. Pan Stanisław Karczewski – Marszałek Senatu RP
4. Pani Beata Szydło – Prezes Rady Ministrów
5. Pani Anna Zalewska – Minister Edukacji Narodowej
6. Pan Paweł Szałamacha – Minister Finansów
7. Pan Szymon Wróbel – Sekretarz Strony Rządowej, Komisja Wspólna Rządu i Samorządu Terytorialnego
8. Pan Andrzej Porawski - Sekretarz Strony Samorządowej, Komisja Wspólna Rządu i Samorządu Terytorialnego
9. Pan Andrzej Maciejewski – Przewodniczący Sejmowej Komisji Samorządu Terytorialnego i Polityki Regionalnej, Poseł na Sejm RP
10. Pan Piotr Zientarski – Przewodniczący Senackiej Komisji Samorządu Terytorialnego i Administracji Państwowej, Senator RP
11. Pan Rafał Grubiński – Przewodniczący Sejmowej Komisji Edukacji, Nauki i Młodzieży
12. Pan Kazimierz Wiatr – Przewodniczący Senackiej Komisji Nauki, Edukacji i Sportu
13. Pan Sławomir Broniarz – Prezes Związku Nauczycielstwa Polskiego
14. Pan Władysław Dajczak – Wojewoda Lubuski
15. Pani Elżbieta Polak – Marszałek Województwa Lubuskiego
16. Pan Mirosław Glaz – Przewodniczący Konwentu Powiatów Województwa Lubuskiego, Starosta Krośnieński
17. Pan Mirosław Marcinkiewicz – Przewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego
18. Pan Stefan Niesiołowski – Poseł na Sejm RP
19. Pani Bożenna Bukiewicz – Poseł na Sejm RP
20. Pani Katarzyna Osos – Poseł na Sejm RP
21. Pani Krystyna Sibińska – Poseł na Sejm RP
22. Pan Tomasz Kucharski – Poseł na Sejm RP
23. Pani Elżbieta Rafalska – Poseł na Sejm RP
24. Pan Marek Ast – Poseł na Sejm RP
25. Pan Jerzy Materna – Poseł na Sejm RP
26. Pan Artur Zasada – Poseł na Sejm RP
27. Pan Jacek Kurzępa – Poseł na Sejm RP
28. Pan Jarosław Porwicz – Poseł na Sejm RP
29. Pan Paweł Pudłowski – Poseł na Sejm RP
30. Pan Władysław Komarnicki – Senator RP
31. Pan Waldemar Sługocki – Senator RP
32. Pan Robert Dowhan – Senator RP
33. Pan Zygmunt Frankiewicz - Prezes Związku Miast Polskich
34. Pan Marek Olszewski – Przewodniczący Zarządu Związku Gmin Wiejskich RP
35. Pan Wojciech Długoborski – Prezes Zarządu Unii Miasteczek Polskich
36. Pan Ludwik Węgrzyn – Przewodniczący Związku Powiatów Polskich
37. Sygnatariusze Ogólnopolskiego Porozumienia Organizacji Samorządowych
38. „Wspólnota”
39. „Gazeta Wyborcza”
40. „Rzeczpospolita”
41. „Gazeta Prawna”
42. TVP Gorzów Wielkopolski
43. Radio Zachód
44. portalsamorzadowy.pl
45. wartowiedziec.org
46. samorząd.pap.pl